

Sosiaalisten
innovaatioiden
erityispiirteet –

case
lastensuojelu

**Innokylän
yhteiskehittämisen
päivä Sessio A
7.6.2024**

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

Sosiaalisten innovaatioiden määritelmiä ja erityispiirteet

- ”Sosiaaliset innovaatiot ovat uusia ratkaisuja (tuotteita, palveluita, malleja, markkinoita, prosesseja jne.), jotka samanaikaisesti vastaavat yhteiskunnalliseen tarpeeseen (tehokkaammin kuin olemassa olevat ratkaisut) ja johtavat uusiin tai parantuneisiin kyvykkyyksiin ja vuorovaikutussuhteisiin sekä omaisuuden ja resurssien parempaan käyttöön.
- Toisin sanoen sosiaaliset innovaatiot ovat sekä hyväksi yhteiskunnalle että lisäävät yhteiskunnan toimintakykyä.”
- Lähde: The Young Foundation 2012

Sosiaalisten innovaatioiden erityispiirteet lastensuojelussa

Ratkaisun sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen kestävyys

Liittyminen laaja-alaisesti lasten, nuorten ja perheiden arkeen

Ratkaisu yhteiskunnan tarpeisiin ja ongelmiin

Kohderyhmä- ja tarvelähtöisyys

Yhteiskunnallista hyvää tuottava vaikutus

Uudet vuorovaikutussuhteet

Uusi toimiva idea

Osallisuus

Yhteiskehittäminen

Keinoiltaan sosiaalinen

Verkostomaisuus

Yhteiskunnallinen päämäärä

Uutta osaamista kasvattava

Paikallisuus ja kontekstisidonnaisuus

Kiinnittyminen ekosysteemiin

Innovaation laatu levitettävyyden näkökulmasta

Keinoiltaan sosiaalinen

- Sosiaalinen innovaatio muuttaa tai luo uusia sosiaalisia suhteita ja yhteistyötä, antaa usein ihmisille uuden roolin tarpeiden tyydyttämisessä ja siten parantaa yksilöiden ja yhteiskunnan kykyä toimia. Demos Helsinki 2022.

Paikallisuus ja kontekstisidonnaisuus

Innovaatiot voivat olla selkeärajaisia ratkaisuja johonkin tiettyyn toimintaympäristön muutokseen tai tietoisia yrityksiä vaikuttaa toimintaympäristöön (Kuivalainen ym. 2022).

Niiden arvo muodostuu eri toimijoille konkreettisesti paikallisessa ja tavoitteellisessa toiminnassa ja vuorovaikutuksessa. Kehitetyt toimintamallit ja ratkaisut muovautuvat omanlaisekseen, kun niitä sovelletaan ja hyödynnetään erilaisissa ympäristöissä. (Leskelä & Koivisto 2019)

Yleisimmät piirteet

- Kohderyhmä- ja tarvelähtöisyys 91%
- Yhteiskunnallinen päämäärä 89%
- Keinoiltaan sosiaalinen 89%
- Ratkaisu yhteiskunnan tarpeisiin ja ongelmiin 87%

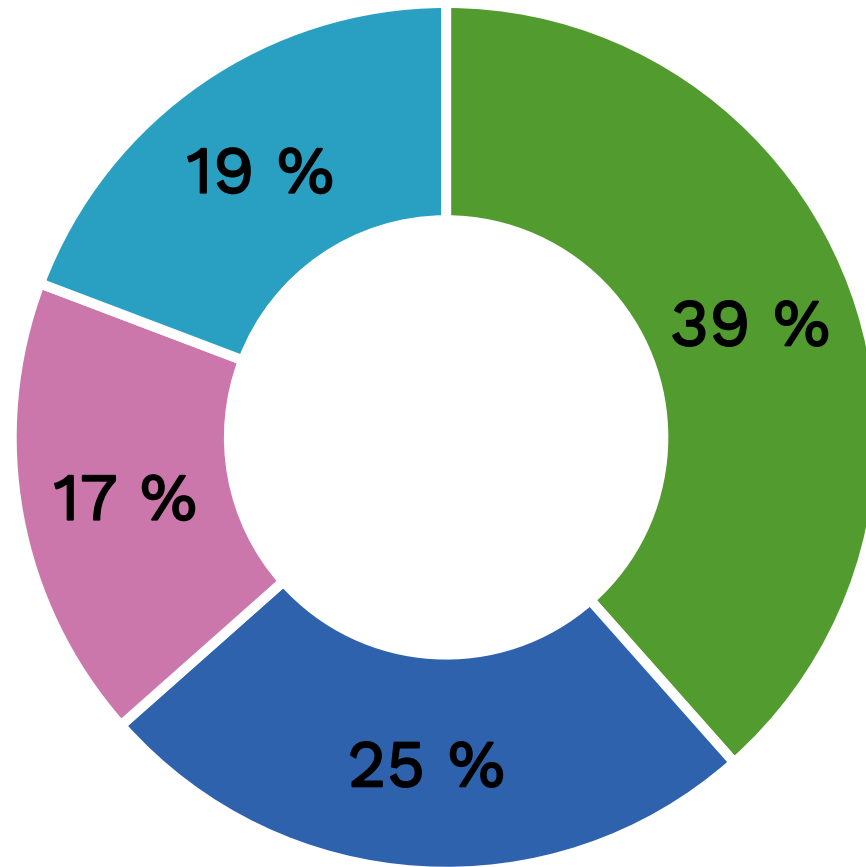

Harvinaisimmat piirteet

- Kiinnittyminen ekosysteemiin 53%
- Uusi, toimiva idea 62%
- Ratkaisun sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen kestävyys 73%
- Uudet vuorovaikutussuhteet 73%

Toimintamallien jakautuminen strategisiin teemoihin (n=52)

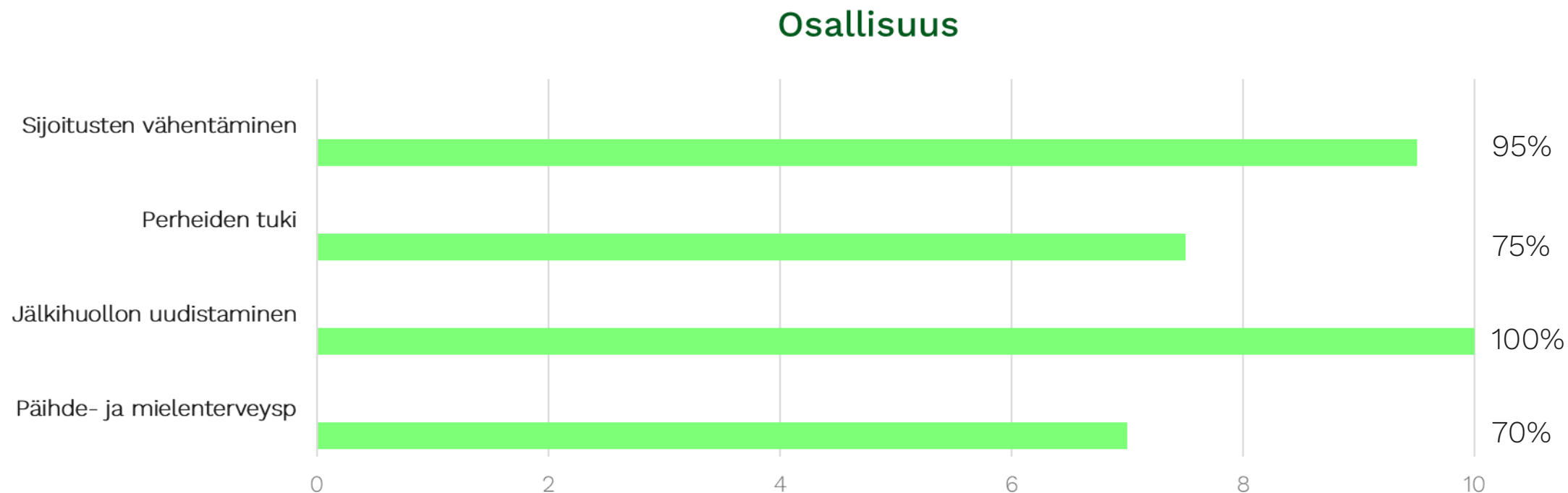
- Sijoitusten vähentäminen
- Perheiden tuki
- Jälkihuollon uudistaminen
- Päihde- ja mielenterveyspalvelut sijaishuollon aikana

Eniten sosiaalisten innovaatioiden piirteitä Sijoitusten vähentäminen -teemassa

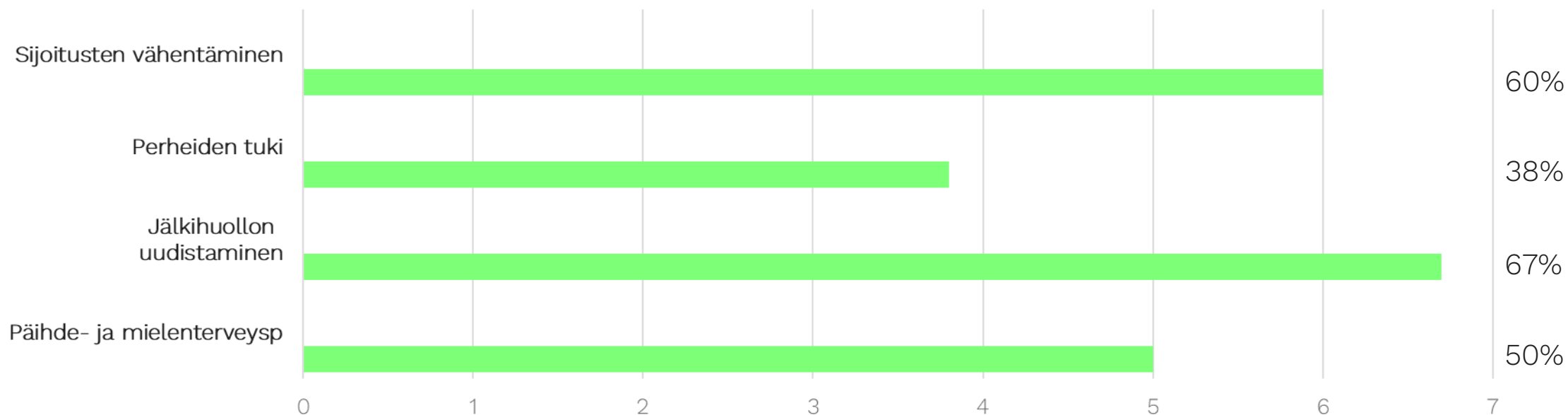
Euroopan unionin osarahoittama

Osallisuus eri strategisissa teemoissa

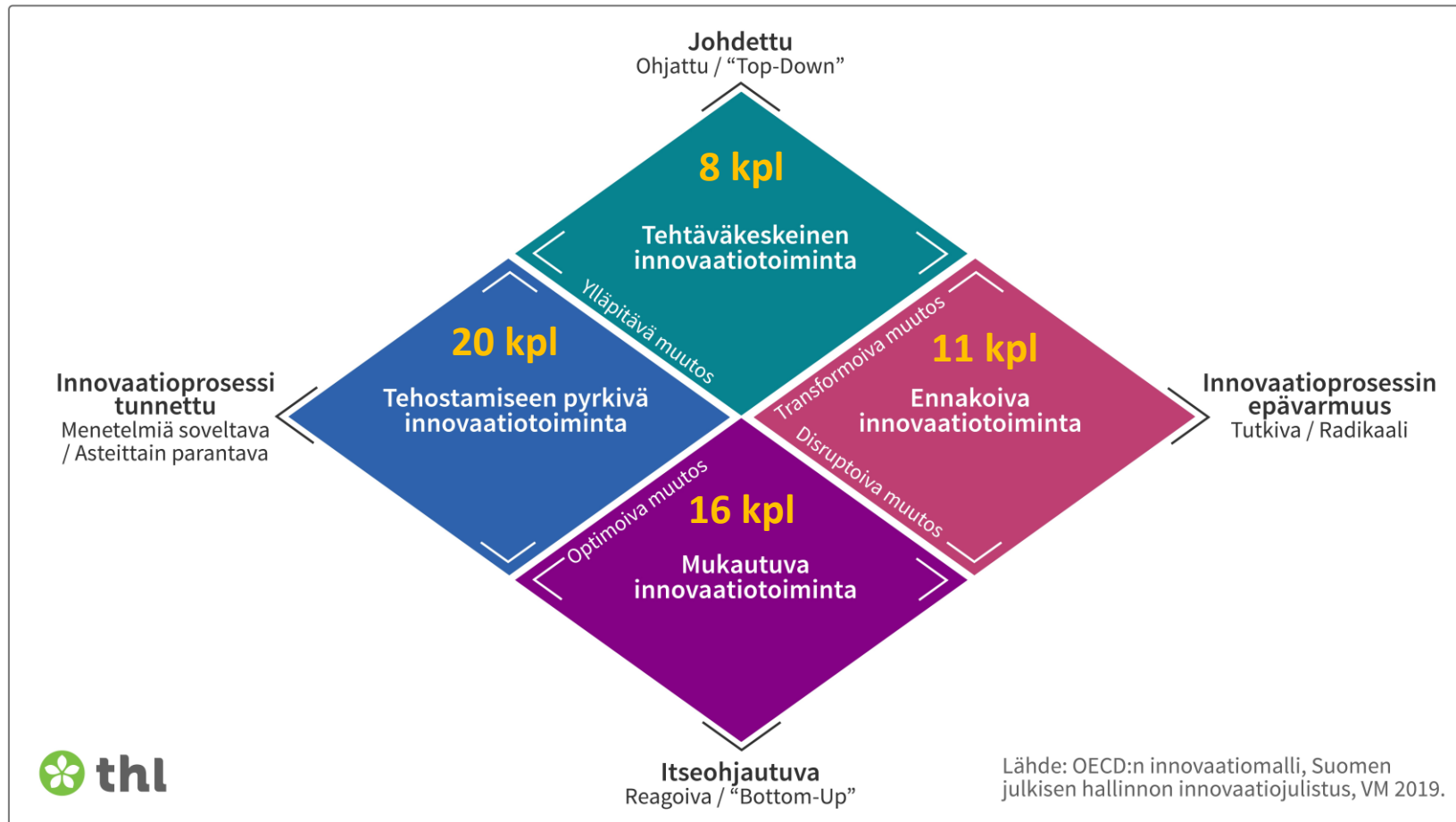

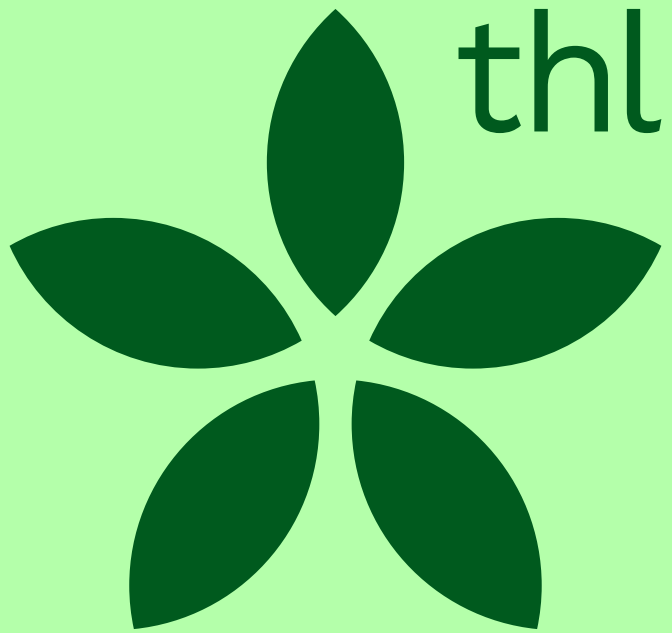
Kiinnittyminen ekosysteemiin eri strategisissa teemoissa

Kiinnittyminen ekosysteemiin

Miten toimintamallit sijoittuvat OECD-mallin mukaiseen nelikenttään?

Suosituksset lastensuojelun uudistamiseksi sosiaalisesti innovatiivisesti

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

- Tutustu uteliaalla asenteella kollegoihin, monialaisesti muihin toimijoihin ja asiakkaisiin uusin silmin.
- Tutki radikaalisti uusia tai erilaisia mahdollisuuksia oppiaksesi lisää siitä, miten asiat voisivat tai miten niiden pitäisi kehittyä tulevaisuudessa.

- Toteuta kestäväää kehitystä varmistamalla lasten, nuorten ja perheiden mahdollisuudet vaikuttaa omaan elämään ja elinympäristöön.
- Mahdollista palvelujen kehittäminen kokeiluilla eri toimintaympäristöissä sekä kokeiluista ja niiden epäonnistumisista oppiminen.

- Hyödynnä verkostoja ketteränä tapana ratkaista monimutkaisia ja hallinnonalat ylittäviä haasteita.
- Vahvista lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta palvelujen ideoinnissa, suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja päätöksenteossa.

- Varmista uusien ratkaisujen vieminen osaksi erilaisia strategioita aina uudistuneeseen lainsäädäntöön saakka.

**SOILA – Sosiaaliset
innovaatiot
lastensuojelussa –
koordinaatiohanke
thl.fi/soila**

**Euroopan unionin
osarahoittama**

S O ! L A

**SOSIAALISET INNOVAATIO
LASTENSUOJELUSSA**